

Yevmü'l-Arasat

İsmail Bey: “Arasat Meydanı ne demektir? Cennet ve Cehennem dışında Arasat denilen bir yer var mıdır? Varsa buradakiler ehl-i necat mıdır? Bu konuda hadis var mıdır?”

Arasat, kelime olarak arsanın çoğuludur; arsalar demektir.

Arasat Meydanı, terim olarak ise mahşer gününde toplanılan yer; yani kıyamet gününde dirilişten hemen sonra varılan haşir ve neşir meydanıdır.

Yevmü'l-Arasat da toplanıp muhakeme görme günü olan haşir günüdür.

Bütün insanlar ve bütün cinler arasat meydanı da denilen haşir meydanında Allah'ın emriyle toplanacaklar. Akıllısıyla, delisiyle, kâfiriyle Müslümanıya, zalimiyle, mazlûmuyla!

Büyük Muhasebenin yapılacağı, Mahkeme-i Kübrâ'nın kurulacağı, haşir ve neşir için hazırlanan büyük meydan.

Dünyadan, zalim izzetinde, mazlûm zilletinde kalarak göçüp gidiyor çoğu zaman.

Zalimin zillet içinde, mazlûmun da izzet içinde haşredilip neşredileceği, muhakeme göreceği, hesap sorulacağı ve mutlak adaletin gerçekleşeceği bir gün gelecek, bir hesap meydanı Allah'ın emriyle ve iradesiyle açılacak. 1

A'râf ise, lügatte yüksekliklerin zirvesi, tepelerin, burçların ve surların yüksek kısımları demektir.

Konumuzla ilgili olarak A'râf, Cennet ile Cehennem arasında bulunan yüksek kısımların, burçların, tepelerin ve surların yüksek yerleridir. Bu mana ile “A'râf”, Kur'ân'da A'râf Sûresinde geçen bir tabirdir. Bu surede “a'râf” hakkında bilgi verildiğinden sûreye de ad olmuştur. Cenâb-ı Hak şöyle buyuruyor:

“İki taraf (Cennet ile Cehennem) arasında bir perde vardır; (burada) a'râf üzerinde her iki tarafı da simalarından tanıyan adamlar vardır. Cennetliklere: ‘Size selâm olsun!’ derler. Bunlar henüz Cennet'e girmeyen ve fakat orayı uman kimselerdir. Gözleri Cehennemlikler üzerine çevrilince de: ‘Rabbimiz! Bizi zalimlerle beraber bulundurma!’ derler. A'râf ehli, simalarından tanıdıkları (Cehennem'deki) bir takım

adamlara derler ki: ‘Ne çokluğunuz ve ne de taslamakta olduğunuz büyüklük size hiçbir fayda sağlamadı. Allah’ın kendilerine hiçbir fayda erdirmeyeceğine dair yemin ettiğiniz kimseler bunlar mı?’ (Sonra Cennet ehline dönerek): ‘Girin Cennet’e! Artık size ne korku, ne de hüznü yoktur!’ (derler.)” 2 A’râf ehli amel bakımından ortada olanlardır.

Meselâ, hiçbir peygamberin tebliğini duymamış olarak ölenler bu gruba girebileceği gibi; küçük iken ölen müşrik ve kâfir çocuklarının da bu grupta oldukları söylenmiştir.

İyi ve kötü amelleri eşit olan mü’minler de a’râf ehlidir.

Dünyada hiç teklifle muhatap olmamış, sırf mecnun ve delilerin de a’râf ehli oldukları görüşleri mevcuttur. Yani kalbinde Allah’a iman ve marifet bulunmayan, ama inkâr da etmemiş olanlar; ibadeti olmadığı gibi, isyanı da bulunmayanlar; sevapları da, günahları da olmayan veya eşit olanların a’râf ehli oldukları tahmin edilmektedir.

Yine de “A’râf” tabirini müteşâbih kabul etmek ve doğrusunu ve hakikatini Allah’ın ilmine ve takdirine bırakmak daha doğru olacaktır.

Çünkü a’râf ehlinin kimler olacağı hususunda net bir âyet veya hadis yoktur.

Yukarıda zikrettiğimiz âyetlerde de a’râf ehlinin kimler olacağı açıklanmamıştır.

Sadece a’râf’ın varlığı kesindir ve Cennet’le Cehennem arasında bir mevki olduğu da şüphe götürmemektedir.

İmam-ı Gazâlî’ye göre a’râf ehli, ehl-i necattır; Cehennem azabından kurtulmuşlardır; bu kimseler bir müddet burada tutulacaklar, nihayet Cenâb-ı Hak inşallah onları da Cennet’ine alacaktır. Çünkü kıyamet gününde Cennet ile Cehennem’den başka makam yoktur. 3

Âyet ve hadislerde, ehl-i Cehennem’in bir kısmının da günahları kadar yandıktan sonra Cehennem’den çıkarılacağı ve Cennet’e girecekleri müjdelenmiştir. Meselâ Buhârî ve Müslim’in zikrettiği bir İbn-i Mes’ud (ra) hadîsinde Resûl-i Ekrem Efendimiz (asm) Cehennemden çıkıp da Cennet’e gireceklerin en sonuncusunun ahvalini beyan eder. Bu adam emekleyerek Cehennem’den çıkar. Allah, bu kimseye: “Git Cennet’e gir!” buyurur. Adam Cennet’e varır, ama Cennet’i dolu olarak görür. Bunun üzerine: “Ya Rabbi! Cennet’i dolu gördüm!” der. Cenâb-ı Hak: “Cennet’e gir! Sana dünyanın on misli kadar Cennet vardır!” der. Kul şaşırır, hayretinden: “Ya Rabbi! Sen âlemlerin Melik’i olduğun halde bana gülüyor musun? Benimle alay mı ediyorsun?” der.”

İbn-i Mes'ud der ki: "And olsun ki ben Allah Resulünün (asm) bunu anlattıktan sonra azı dişleri görününceye kadar güldüğünü gördüm. Şöyle diyordu: 'İşte bu, Cennet ehlinin makamca en düşük olanıdır!'" 4

Cehennemden en son çıkan birisine, dünyanın on katı büyüklüğünde bir Cennet verileceği müjdelendiğine göre; hiç Cehennem'e girmemiş ve Allah'ın gazabına uğramamış a'râf ehli daha evlâ olarak, inşaallah ehl-i Cennettirler.

DUÂ

Ey Malik-i Yevmiddin! Hesap gününde bizi mahcup eyleme! Taksiratımız dolayısıyla başımızı eğdirme! Bizi öyle affet ki, hesap veremeyeceğimiz hiçbir şey kalsın! Bizi ehl-i necat kıl! Âmin!

Dipnotlar:

- 1- Sözlür, s. 54.
- 2- A'râf Sûresi, 7/46, 47, 48, 49.
- 3- İhyâ, 4/57.
- 4- R. Sâlihîn, 1881.